

Asia: OM 6/41/2016

Summaaristen riita-asioiden keskittäminen

1. Yleistä

Kannatatteko yleisellä tasolla mietinnössä ehdotettuja muutoksia?

Yleisellä tasolla ehdotetut muutokset ovat kannatettavia summaaristen asioiden käsittelyn keskittämistä lukuun ottamatta.

2. Summaaristen riita-asioiden keskittäminen

Tuetteko summaaristen riita-asioiden keskittämistä koskevaa ehdotusta?

Espoon käräjäoikeus on aikaisemmassa lausunnossaan joka koski summaaristen asioiden käsittelyn keskittämistä, katsonut, että selvittää tulisi myös se vaihtoehto, että summaarisia asioita käsiteltäisiin edelleen kaikissa käräjäoikeuksissa samalla sähköisiä työmenetelmiä kehittäen. Tämä olisi edelleen varteen otettava vaihtoehto, minkä vuoksi käräjäoikeus ei tue keskittämistä. Hallituksen esityksen 270/2016 vp mukaan käräjäoikeuksia olisi vuoden 2019 alusta lukien 20. Käräjäoikeusverkosto muodostuisi hallituksen esityksen mukaan nykyistä suuremmista käräjäoikeuksista. Tällöin summaaristen asioiden käsittelyn tehokkaaseen järjestämiseen kaikissa käräjäoikeuksissa olisi nykyistä paremmat edellytykset.

Jos keskittämiseen mennään, Espoon käräjäoikeus katsoo, että Helsingin hovioikeuspiirin osalta asiat tulisi keskittää kaikkiin vähintään kahteen käräjäoikeuteen. Tätä puoltavat muun muassa summaaristen asioiden suuri määrä Helsingin hovioikeuspiirissä sekä toimitilaratkaisut.

Ehdotettu menettely siinä tilanteessa, jossa asia vastaajan vastaan johdosta tulee riitaiseksi, kaipaa lisävalmistelua. Vastaajat summaarisissa riita-asioissa ovat pääsääntöisesti maallikoita, joiden ei voida olettaa vastauksen antaessaan osaavan kiinnittää huomiota siihen, että asian käsittely tapahtuu jossakin muussa kuin heidän kotipaikkansa käräjäoikeudessa. Säännös käsittelyn jatkamisesta siinä käräjäoikeudessa, jossa asia on tullut vireille tai asian siirtämisestä vastaajan kotipaikan käräjäoikeuteen on niin väljä, että se saattaa johtaa erilaisiin käytäntöihin tuomioistuimissa. Selkeintä olisi säätää, että vastaajan perustellun kiistämisen seurauksena

riitaiseksi tullut asia tulee siirtää vastaajan kotipaikan käräjäoikeuteen. Toinen vaihtoehto voisi olla, että riitautuksen johdosta asia jää sille, ja kantajaa osoitetaan halutessaan panemaan kanne vireille laajana riita-asiana vastaajan kotipaikan käräjäoikeudessa.

3. Sähköinen asiointi

Tuetteko ehdotusta sähköisen asiointin lisäämiseksi?

Tuemme.

4. Sähköinen tiedoksianto

Puollatteko ehdotusta muuttaa sähköistä tiedoksiantoa koskevia säännöksiä mietinnössä esitetyllä tavalla?

Puollamme.

5. Muuta

Muita huomioita?

Summaaristen asioiden käsittelyn keskittämisen seurauksena useiden summaarisia asioita käsittelevien henkilöiden työmatkat pitenisivät merkittävästi ja osalla työt siirtyisivät oman työssäkäyntialueen ulkopuolelle. Mahdollisesti annettavassa hallituksen esityksessä olisi syytä käsitellä myös etätyön mahdollisuutta näissä asioissa yleisellä tasolla, vaikka viime kädessä asianomaiset käräjäoikeudet toki tekevät etätyötä koskevat linjaukset. Ehdotettujen uudistusten toteuttamisen jälkeen valtaosa summaarisiin asioihin liittyvästä työstä tehdään sähköisesti, mikä osaltaan mahdollistaisi etätyön.

Työryhmä on käsitellyt mahdollisuutta valtakunnalliseen toimivaltaan summaarisissa asioissa. Vaikka tätä ei nyt esitetä otettavaksi käyttöön, olisi myöhemmässä vaiheessa syytä ottaa kysymys uudelleen tarkasteltavaksi.

Saunanoja Olli
Espoon käräjäoikeus